

Apotekshuset

Sollefteå

Sandra Berg Mozard

“A Change of Inner Space”

Grafik, audiovisuella verk.

Pågår till 21 november.

Kvinnlig handlingskraft på Apotekshuset

Ny utställningsplats i Sollefteå

Armar och händer vinkar semaforiskt på svartvita och chockrosa screentryck och monotypier. Bildernas titlar vittnar om handgripliga erfarenheter: *Sorterar, Greppar, Hanterar, Hämtar, Lämnar, Plockar hem*. I Sandra Berg Mozards utställning på Apotekshuset i Sollefteå agerar en handlingskraftig konstnär. Bakom titlarna anar man någon som vågar chansa och vill ta risker. Mozard verkar oförskräckt inför nya tekniker. Det tycks snarare vara de inneboende möjligheterna i nyare grafiska metoder, som driver hennes bildskapande. Ett flöde uppstår. Flow. Det är bara att hänga med.

Mozard framträder som grafiker. Men hon arbetar oberoende av det klassiska ristandet i kopparplåt. Två serier fotobaserade gravyrer *RELOAD* och *HER8* står närmast de äldre tryckteknikerna. Första gången jag såg hennes arbete ritade hon en animation, som projicerades direkt på en hotellfasad i Örnsköldsviks hamn. Det var under ljusfestivalen i januari 2019. Inför den pågående utställningen har hon arbetat med storbildsgrafik och Image On, tekniker jag känner igen från kurser som getts i Örnsköldsviks kollektiva konstnärsverkstad. I utställningen ingår också en audivisuell installation, ett rörligt bildflöde, som växer i styrka där det projiceras i ett hörn med speglar. Jag drar slutsatsen att hon även står för ljudspåret. Mozards arbeten är medryckande, ja häftiga. Förra året utsågs hon till mottagare av Pelle Molin-stipendiet. I år fick hon Cecilia Friesendahls stipendium, som innebär ett års fritt arbete i Litografimuseets verkstad i Huddinge. Ännu en teknik för Mozard. De hedrande utmärkelserna utgör nya rader i hennes CV där inga högre konstutbildningar räknas upp. Hon har hämtat sina kunskaper av egen energi och genom kurser. Sedan 2014 håller hon högt tempo i sin produktion både regionalt och internationellt.

Det är därför en lyckträff att kunna se henne jämsides med en rad tidigare kvinnliga konstnärer, som just nu visas i Apotekshuset. Det är ett urval ur Sollefteå kommuns konstsamling där 13,5 % av konstnärerna är kvinnor. Den som presenterar denna siffra är Anneli Novén, utställningsansvarig i huset vid Storgatan. Det vi får se går därmed inte av för hackor. Här finns verk av Kerstin Thorvall, Berta Hansson, Sara Harju, Atti Johansson, Lena Cronqvist och Astrid Theselius. Kommunen är numera också ägare till den konstsamling, som byggdes upp av konstälskaren Göhte Höglund, som skapade konshuset och stiftelsen Majoren. Jag blir därför mindre indignerad av den låga andelen kvinnor än jag blir imponerad av den konstskatt som finns i Sollefteå och som publiken kommer att få se mer av. De målningar av Helmer Osslund, som nu hänger i ett tredje av husets utställningsrum är alla hämtade ur kommunens konstförråd. Ändå är detta inte allt, som staden äger av Osslund. Han hade en förkärlek för att måla på smörpapper, ett underlag han upptäckte under studietiden i Paris 1894. Flera verk på detta ömtåliga material har lämnats till restaurering.

VOLYM

Det som nu kallas Apotekshuset i Sollefteå har lokaler, som i tjugo år rymde det nu nedlagda Sollefteå museum. I några år huserade kommunens konst- och utställningsverksamhet i Orrenhuset ett stenkast härifrån. Det är inte lätt att hänga med i logiken bakom konstens och utställningarnas förflyttningar i Sollefteås nuvarande centrum. Idag kan det vara enklast att säga att konsten visas i samma hus som nuvarande biblioteket, ett tydligt landmärke vid Storgatan. Men huset byggdes ursprungligen för att rymma ett apotek tillsammans med apotekarfamiljen J G Askbergs privata bostad. Efter museets stängning och öppningen av den nya utställningsverksamheten har det historiska huset med salonger och trapphus renoverats. För att efterlikna det arkitektritade extravaganta tornhuset från 1888-89. Det som övertygar mig allra mest om framtiden för konsten i Sollefteå är framför allt den konstsamling, som kommunen äger. Bokstavligen en guldgruva av verk, som bit för bit kommer att kunna visas i Apotekshusets salonger.

Ett lättsamt och roande sätt att få inblick i Sollefteås skiftande kulturarv och historia är att studera den broderade Sollefteå-tapeten, som hänger i apotekarfamiljens salonger fram till slutet av november. Nio kvinnor inom Sollefteås anrika hemslöjdsförening har tagit sig för att brodera stadens kännetecken och personligheter i berättande bilder. Alltsammans har de sytt på försvarets fotlappar av ylle med måttet 40 x 50 cm. Bävvar, nipor, kraftverk, kornhässja, orrar och timmerflottare finns där. Tillsammans med minnesvärda människor från Laura Fitinghoff och kung Chulalongkorn till Ingrid Thulin och dagens skidstjärnor.

Text och foto: Margareta Klingberg

Volym 2020-11-03